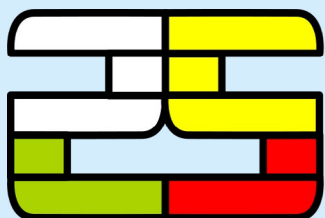

ZPRAVODAJ

KARTOGRAFICKÁ
KONFERENCE
PLZEŇ 2023

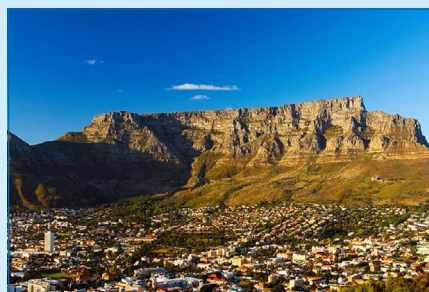
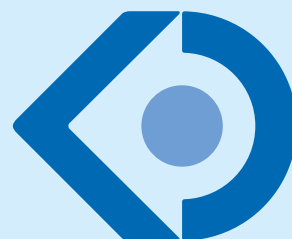
Odpovědná kartografie,
25. kartografická konference se uskuteční
5.–7. září na západě Čech

• 3 •

Kartografický den
proběhne 24. února

• 4 •

KARTOGRAFICKÝ DEN
OLOMOUC
KARTOGRAFIE A ZPRAVODAJSTVÍ

Blíží se Mezinárodní
kartografická konference v JAR

• 5 •

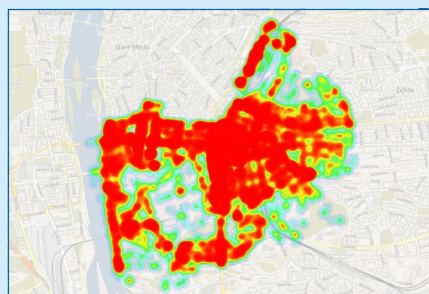
Rozhovor se Zdenkem
Hoffmannem

• 8 •

Dantovo Peklo na ArcGIS
Story Map Competition 2022

• 11 •

T-MAPY:
Prevence kriminality v Praze 2

• 12 •

Vladimír Vahala,
100 let od narození

• 13 •

Pozvánka na mezinárodní
symposium v Olomouci

• 14 •

Slovo prezidenta ČKS

Vážené členky a vážení členové České kartografické společnosti!

Není to tak dávno, co jste dostali do ruky nebo jste si měli možnost přečíst v on-line verzi poslední číslo Zpravodaje v roce 2022. A o dva měsíce později vám již předkládáme první číslo roku 2023. Ne, že bychom vás chtěli hned na začátku nového roku zahlit informacemi, ale sešlo se nám jich mnoho aktuálních, které je nutné vám předat co nejrychleji.

V nejbližším termínu se bude konat již 17. kartografický den v Olomouci, který je letos zaměřený na kartografii a zpravodajství. Bližší podrobnosti jsou uvedeny uvnitř tohoto čísla. Chtěl bych jenom na tomto místě vzpomenout rostoucí kvalitu této již tradiční jarní akce naší společnosti, která je vždy zaměřena na jednu oblast a organizátoři z Olomouce nám vždy představí zajímavé příspěvky prezentované zajímavými osobnostmi. Předpokládám, že ani letos tomu nebude jinak, a já osobně se do Olomouce, také tradičně, těším.

I když je za okny zima, kvapem se blíží podzimní termín 25. kartografické konference, kterou pro nás připravují kolegové ze

Západočeské univerzity. V nejbližších dnech budou zveřejněny podrobnosti o jejím konání a bude otevřena registrace na tuto naši výroční akci. Plzeň, jako místo již třetí kartografické konference, již dobře známe, stejně jako řadu členů organizačního výboru letošní akce, což, předpokládám, dává záruku opět kvalitního zabezpečení. To, jaká bude její odborná kvalita, již bude záležet na každém z nás. Tedy, jak kvalitní příspěvky budou na konferenci prezentovány. Rád bych vás proto všechny vyzval – přijedte do Plzně a pochlubte se tím, co děláte v odborné praxi i na akademické půdě. A když s sebou vezmete i své kolegy, budeme jenom rádi.

Moje poslední pozvání je na 31. Mezinárodní kartografickou konferenci do Kapského Města. Nechci zde opakovat obsah našeho společného příspěvku s prof. Voženílkem uvnitř tohoto čísla, ale myslím si, že i účast na této akci stojí za zvážení. Kapské Město je sice dost daleko, ale určitě stojí za to jej vidět a určitě stojí za to setkat se tam s kolegy z celého světa a vyměnit si s nimi zkušenosti z kartografie a nakonec

i z geoinformatiky. A protože na mezinárodních konferencích je vždy i výstava map a jiných kartografických produktů, je to i možnost porovnat úroveň naší kartografie v celosvětovém měřítku.

V souvislosti s mými pozváním si vás dovoluji upozornit na vytvořený Konferenční fond. Pokud byste někdo z vás požádal o příspěvek z tohoto fondu na výše uvedené akce a vaše žádost by byla kladně vyřízena, jistě by to trochu ulevilo vaší peněžence nebo rozpočtu vašich zaměstnavatelů.

Vážené členky a vážení členové naší společnosti, v prvním čísle Zpravodaje tradičně opakuji přání všeho dobrého v tomto roce. Výjimku neučiním ani letos, takže vám přeji, aby se vám v osobním životě i v odborné práci po celý rok dařilo a aby vám soužilo zdraví tak, aby vás neomezovalo. A jestli vám k duševní pohodě přispěl i tradiční dárek, letos tedy přívěsek na klíče, budu velmi rád.

Václav Talhofer

prezident České kartografické společnosti

Západočeská metropole bude hostit kartografickou konferenci

Po deseti letech se v Plzni setkají kartografové a příznivci map. V termínu 5. – 7. září 2023 se v západočeské metropoli uskuteční 25. kartografická konference.

Tradiční setkání v letošním roce organizuje Katedra geomatiky Fakulty aplikovaných věd Západočeské univerzity v Plzni (FAV) a Česká Kartografická společnost. Akce spojené s konferencí se budou konat jednak v prostorách fakulty a v laboratořích katedry, jednak v celém areálu kampusu na Borských polích.

Právě v areálu Borských polí se v úterý 5. září 2023 uskuteční populární závod v orientačním běhu. Ve stejný den proběhnou i předkonferenční workshopy zaměřené na aktuální témata kartografie a příbuzných vědních oborů. Středu odstartuje slavnostní zahájení konference, po kterém již přijdou na řadu jednotlivé bloky odborných přednášek. Diskutovaná budou témata jako velkoměřítková kartografie, webová kartografie, 3D kartografie, kartografická vizualizace

družicových dat, moderní trendy v kartografii, historická kartografie a staré mapy, aplikovaná a komerční kartografie a kartografie a vzdělávání. První přednáškový den zakončí společenský večer. Ve čtvrtek budou pokračovat odborné přednášky, včetně sekce určené studentům. Konferenci společně zakončíme ve čtvrtek 7. září v odpoledních hodinách.

Na webu <https://kgm.zcu.cz/kartografie/konference2023/index.html> se 1. května 2023 mohou zájemci registrovat za snížené vložné a zároveň mohou přihlašovat své příspěvky. Do 31. července 2023 bude možné přihlásit se na workshopy a zaregistrovat se na konferenci za zvýšené vložné. Studenti a členové České kartografické společnosti platí snížené vložné.

**KARTOGRAFICKÁ
KONFERENCE
PLZEŇ 2023**

ČKS
INFORMUJE

Podrobné informace o 25. Kartografické konferenci jsou k dispozici na webových stránkách a na Facebooku <https://fb.me/e/36gfVLLBT>. V případě jakéhokoli dotazu kontaktujte předsedu organizačního výboru Otakara Čerbu cerba@kgm.zcu.cz.

Otakar Čerba

Soutěž Mapa roku

blíží se konec přihlášek do 25. ročníku

Do **pondělí 20. března 2023** může kdokoli (člen i nečlen ČKS) přihlásit do soutěže MAPA ROKU své kartografické dílo, které:

- bylo publikováno na území ČR,
- bylo vydáno v roce 2022,
- neporušuje autorský zákon (Zákon č. 121/2000 Sb., ve znění pozdějších předpisů).

Přihlaste libovolný počet svých kartografických produktů do některé z pěti kategorií:

Atlasy, soubory a edice map

V případě edice musí být přihlášeny minimálně dva produkty náležící do hodnocené edice, přičemž všechna díla přihlášená do daného ročníku soutěže musí být vydána v jednom roce (tj. minimálně dva produkty vydané v roce 2022 v rámci edice).

Samostatná kartografická díla

Kategorie je určena pro všechny typy kartografických děl a produktů.

Kartografická díla pro školy a vzdělávání

Přihlášené produkty musí mít charakter produktu pro vzdělávání.

Digitální kartografické produkty a aplikace na internetu

Do soutěže mohou být přihlašovány jakékoliv mapové aplikace, softwarové kartografické produkty apod. Může být přihlášeno i dílo, které bylo vytvořeno dříve a v roce 2022 bylo významně přepracováno.

Studentské kartografické práce

Studentské práce musí být přihlášeny přímo autorem nebo v případě přihlášení pracovištěm jejich vzniku se souhlasem autora.

Díla mohou být tištěná i elektronická, vždy však v provedení, pro které mají být určena – tištěné mapy jako tištěné produkty a digitální mapy jako funkční odkaz nebo aplikace. Studentské kvalifikační práce (s kartografickou tematikou nebo s kartografickým výstupem) se přihlašují včetně odkazu na plnou verzi práce a s kopií posudků.

Samostatná kartografická díla (plán, mapa, atlas, glóbus, mapový portál apod. vytvořené pro jiný účel než kvalifikační práce, např. semestrální práce

nebo samostatná práce studentů) se přihlašují standardně bez posudků.

Pravidla soutěže Mapa roku 2022 jsou přístupná na adrese <https://www.cartography.cz/maparoku/pravidla-souteze/>.

Přihlášením se rozumí vyplnění přihlášky na webu <https://www.cartography.cz/maparoku/> a zaslání jednoho výtisku od každého přihlášeného exponátu na kontaktní adresu soutěže.

Nominace na ocenění Mapa roku budou zveřejněny minimálně týden před slavnostním vyhlášením výsledků soutěže (předpokládá se květen 2023). V případě dotazů kontaktujte vit.vozenilek@upol.cz.

**Neváhejte a přihlaste svá
kartografická díla ještě
dnes přes QR kód.**

Vít Voženílek,
předseda hodnotící komise

MAPA ROKU

odborná soutěž
Česká kartografická společnost

17. kartografický den v Olomouci kartografie a zpravodajství

pátek 24. února 2023

aula Přírodovědecké fakulty Univerzity Palackého v Olomouci (17. listopadu 12)

KARTOGRAFICKÝ DEN
OLOMOUC
KARTOGRAFIE A ZPRAVODAJSTVÍ

POZVÁNKA

9:30–10:00

Registrace

10:00–10:15

Zahájení

10:15–10:30

Kartografie a zpravodajství: úvodní komentář

Vít Voženílek, Univerzita Palackého v Olomouci, Katedra geoinformatiky

Vít Voženílek je profesorem geoinformatiky na Přírodovědecké fakultě Univerzity Palackého v Olomouci. Inicioval založení Katedry geoinformatiky na UP Olomouc a od jejího založení je jejím vedoucím. Profesně se zaměřuje na systematickou a tematickou kartografii a modelování a vizualizaci v geoinformatice. Působil na Birkbeck College University of London, Pennsylvania State University, University of Maria Curie-Skłodowska v Lublinu a Univerzitě Karlově. Je autorem 12 vědeckých tematických atlasů. V letech 2010–2014 byl prorektorem Univerzity Palackého v Olomouci. V současnosti je vice-prezidentem International Cartographic Association a vice-prezidentem České kartografické společnosti.

10:30–11:00

Mapy a mapové služby, jejich využití v denní žurnalistické praxi

Miloš Šenkýř, Syndikát novinářů České republiky

K čemu žurnalista potřebuje mapy a služby s nimi spojené? Příspěvek se pokusí přiblížit, že mapy, kartografie a lidé kolem nich nejsou spojené jen s tím, co vnímá adresát novinářovy tvorby jako zveřejněný výsledek. Mapy mohou být pomocníkem při vlastní novinářské práci, nástrojem při zprostředkování získaných informací, mimořádně důležitým například pro datovou žurnalistiku. V denní praxi novináře je významné propojení s dalšími zdroji informací. Ve výsledku však je také důležitá rychlost jejich zpracování, přehlednost pro cílového příjemce informací (ten například v tištěných médiích věnuje mapám často jen pár sekund) a také právní jednoduchost při použití (nezdržování se tématem licencí a dalšími autorsko-právními tématy).

17. KARTOGRAFICKÝ DEN OLOMOUC

KARTOGRAFIE A ZPRAVODAJSTVÍ

pátek 24. února 2023 | 9:30–14:00

aula Přírodovědecké fakulty Univerzity Palackého v Olomouci (17. listopadu 12)

9:30–10:00 Registrace

10:00–10:15 Zahájení

10:15–10:30 KARTOGRAFIE A ZPRAVODAJSTVÍ: ÚVODNÍ KOMENTÁŘ

Vít Voženílek, Univerzita Palackého v Olomouci, Katedra geoinformatiky

10:30–11:00 MAPY A MAPOVÉ SLUŽBY, JEJICH VYUŽITÍ V DENNÍ ŽURNALISTICKÉ PRAXI

Miloš Šenkýř, Syndikát novinářů České republiky

11:00–11:30 MAPY VE ZPRAVODAJSTVÍ ČT

Vladimír Piskala, Česká televize, Redakce vědy

11:30–12:00 Přestávka

12:00–12:30 POSKYTOVÁNÍ ZPRAVODAJSKÉHO PŘEHLEDU O PROSTŘEDÍ PROSTŘEDNICTVÍM WEBOVÝCH MAP A MAPOVÝCH APLIKACÍ

Jan Marša, Armáda České republiky, Sekce zpravodajského zabezpečení

12:30–13:00 SPECIFIKA TVORBY KARTOGRAFICKÝCH PRODUKTŮ (NEJEN) PRO ZPRAVODAJCE NA POLITICKO-STRATEGICKÉ ÚROVNI

Vladimír Kovařík, Univerzita obrany v Brně, Katedra vojenské geografie a meteorologie

13:00–13:45 Diskuze

moderuje Vít Voženílek

13:45–14:00 Zakončení

REGISTRUJTE SE ZDARMA!

www.kartografickyden.upol.cz/registrace

Akci podporuje grantový projekt GA ČR č. 23-06187S „Identifikace bariér v procesu komunikace prostorových sociálně-demografických informací“.

Příspěvek připomene také další souvislosti a příklady z běžné novinářské praxe včetně naznačení toho, jak je široká škála forem zpracování výstupů (od situace, kdy si podklady zpracovává sám autor, přes spolupráci s dalšími specialisty, například programátory nebo grafiky).

Miloš Šenkýř je od roku 2014 editorem Českého rozhlasu Brno. Je místopředsedou Syndikátu novinářů České republiky, největší

profesní organizace. Působí externě na Katedře mediální studií a žurnalistiky Masarykovy univerzity, kde se věnuje oblasti zpravodajství a zdrojů informací jako součásti metod novinářské práce. Před nástupem do rozhlasu působil v deníku Rovnost a následně vedl 8 let moravskou redakci Lidových novin. Absolvoval Právnickou fakultu MU a Fakultu managementu a ekonomiky UTB. Je nositelem několika novinářských ocenění,

mj. několikanásobný držitel ceny Prix non pereant Média na pomoc památkám, v roce 2022 mu byla udělena biskupem brněnským medaile sv. Cyrila a Metoděje. Je autorem odborných textů (Mediažurnál, Svět rozhlasu) a příspěvků v publikacích o médiích a památkách.

11:00–11:30

Mapy ve zpravodajství ČT

Vladimír Piskala, Česká televize, Redakce vědy

Mapy se ve zpravodajství objevují ve všech pořadech a relacích. Od počasí, přes dopravní zpravodajství až po tematické mapy v Událostech nebo v kontinuálním vysílání. Jsou to právě mapy, které se při mimořádných situacích zařazují do vysílání jako první. Každá mapa má ale ve vysílání jiný účel a vyrábí se na základě odlišných dat, a to někdy i proti kartografickým pravidlům. V příspěvku se posluchači seznámí s ukázkou vzniku map v ČT, ale i 3D animací, které se ve zpravodajství pravidelně objevují.

Vladimír Piskala je vědeckým redaktorem ČT. Dříve působil v redakci počasí. Absolvoval obor Fyzická geografie a geoekologie na Přírodovědecké fakultě UK v Praze. V současnosti pokračuje na Přírodovědecké fakultě UK v doktorském studiu se zaměřením na klimatologii.

11:30–12:00

prestávka

12:00–12:30

Poskytování zpravodajského přehledu o prostředí prostřednictvím webových map a mapových aplikací

Jan Marša, Armáda České republiky, Sekce zpravodajského zabezpečení

Příspěvek představuje způsoby zpracování, správy a poskytování vojenských informa-

cí o území ve prospěch zpravodajského zabezpečení Armády České republiky pro podporu rozhodovacího procesu velitelů a štábů při jejich úsilí o pochopení hrozeb, záměrů protivníka, poznání prostoru operace a navrhování řešení v předpokládaných druzích bojové činnosti. Jde o velmi dynamický proces. Vysoké nároky na věrohodnost, komplexnost a zejména aktuálnost takových informací nesplňují standardní mapy připravované s předstihem. Proto jsou představeny geografické webové služby (GWS) jako prostředek pro poskytování celkového přehledu o prostředí, obecné požadavky na ně kladené a v armádní praxi užívaná aplikace ESRI Portal for ArcGIS (včetně definice základních pojmů a principů zabezpečení dostupnosti jednotlivých požadovaných výstupů). Z pochopitelných důvodů je věnována pozornost i problematice ochrany utajovaných informací. Závěrem jsou naznačeny principy tvorby webových map i webových mapových aplikací a jsou prezentovány konkrétní příklady jejich využití pro potřeby zpravodajství.

Jan Marša je vojenský geograf. Vystudoval brněnskou Vojenskou akademii (Univerzitu obrany) – 1996 Bc., 2000 Ing., 2005 Ph.D. V roce 2005 absolvoval Advance Geodetic Course v Defense Geospatial Intelligence School ve Fort Belvoir, Virginia, USA. V roce 2016 dokončil kurz generálního štábu. V letech 1996–2008 pracoval ve Vojenském topografickém ústavu v Dobrušce, resp. ve Vojenském geografickém a hydrometeorologickém úřadu. Od prosince 2006 do dubna 2007 velel kontingentu Armády České republiky v irácké Basře. V letech 2008–2011 pracoval v mezinárodním štábu Vrchního velitelství spojeneckých sil v Evropě (SHAPE) v Belgii, poté na odboru vojskového průzkumu a elektronického boje Ministerstva obrany. Od 1. srpna 2014 do konce roku 2020 byl ředitelem Vojenského geografického a hydrometeorologického úřadu. V první polovině roku 2021 působil na velitelství operace EUNAVFOR

MED IRINI v Římě. V současnosti je vedoucím oddělení GEOMETOC Sekce zpravodajského zabezpečení Armády České republiky MO – náčelníkem geografické služby MO. V rámci odborné profese se věnoval zejména geodézii, správě a distribuci vojenských informací o území a aplikovanému výzkumu a vývoji v GNSS.

12:30–13:00

Specifika tvorby kartografických produktů (nejen) pro zpravodajce na politicko-strategické úrovni

Vladimír Kovařík, Univerzita obrany v Brně, Katedra vojenské geografie a meteorologie
Mapy jsou jedním z důležitých podkladů pro prezentaci informací a následné rozhodování ve zpravodajství. Nejsou však jediným a možná ani ne tím nejdůležitějším podkladem. Příspěvek podhalí metody, zvláštnosti a problémy tvorby kartografických a dalších produktů pro zpravodajce a další uživatele na strategickém stupni rozhodování.

Vladimír Kovařík vystudoval geodézii a kartografii na Vojenské akademii v Brně a geoinformatiku v Royal School of Military Survey v Hermitage ve Velké Británii. Pracoval v Družicovém středisku EU (EUSC) ve Španělsku a ve Vojenském štábu Evropské unie (EUMS) v Belgii, působil ve vojenské misi KFOR v Kosovu. Dlouhodobě se věnuje dálkovému průzkumu Země a využití družicových obrazových dat v obraně a bezpečnosti. Po čtyřiceti letech v uniformě ukončil kariéru vojáka z povolání a nyní pracuje jako docent na katedře vojenské geografie a meteorologie na Univerzitě obrany v Brně.

13:00–13:45

Diskuse

moderuje Vít Voženílek

13:45–14:00

Zakončení

Účast zdarma, registrace na <https://kartografickyden.upol.cz/registrace/>

Připomeňte si historii kartografických dnů na <https://kartografickyden.upol.cz/>

Akci podporuje grantový projekt GA ČR č. 23-06187S „Identifikace bariér v procesu komunikace prostorových sociálně-demografických informací“.

**GEOGRAFICKÁ SOUTĚŽ O CENY
PRO ÚČASTNÍKY
17. KARTOGRAFICKÉHO DNE**

Blíží se Cape Town!!!

**31ST INTERNATIONAL
CARTOGRAPHIC CONFERENCE**
13 - 18 AUGUST 2023 | CAPE TOWN | SOUTH AFRICA
SMART CARTOGRAPHY FOR SUSTAINABLE DEVELOPMENT

POZVÁNKA

Rádi bychom všem členům společnosti připomněli, že se blíží 31. mezinárodní kartografická konference. Nechceme se opakovat, ale jenom připomínáme, že se letos uskuteční ve dnech 13. až 18. srpna 2023 v Kapském Městě v Jihoafrické republice. Jejím hlavním mottem je „Chytrá kartografie pro udržitelný rozvoj“.

Přijímání příspěvků a abstraktů již bylo sice uzavřeno a nyní probíhá jejich recenzní řízení, přesto je vhodné si uvědomit, že 28. února 2023 bude otevřena registrace s možností využití včasné registrace. Základní vložné při registraci do 15. května je 9 450 jihoafrických randů, což je podle kurzovního lístku ze dne 31. 1. 2023 11 940 korun. Pozdější registrace již vyžaduje 11 350 jihoafrických randů, tedy 13 340 korun.

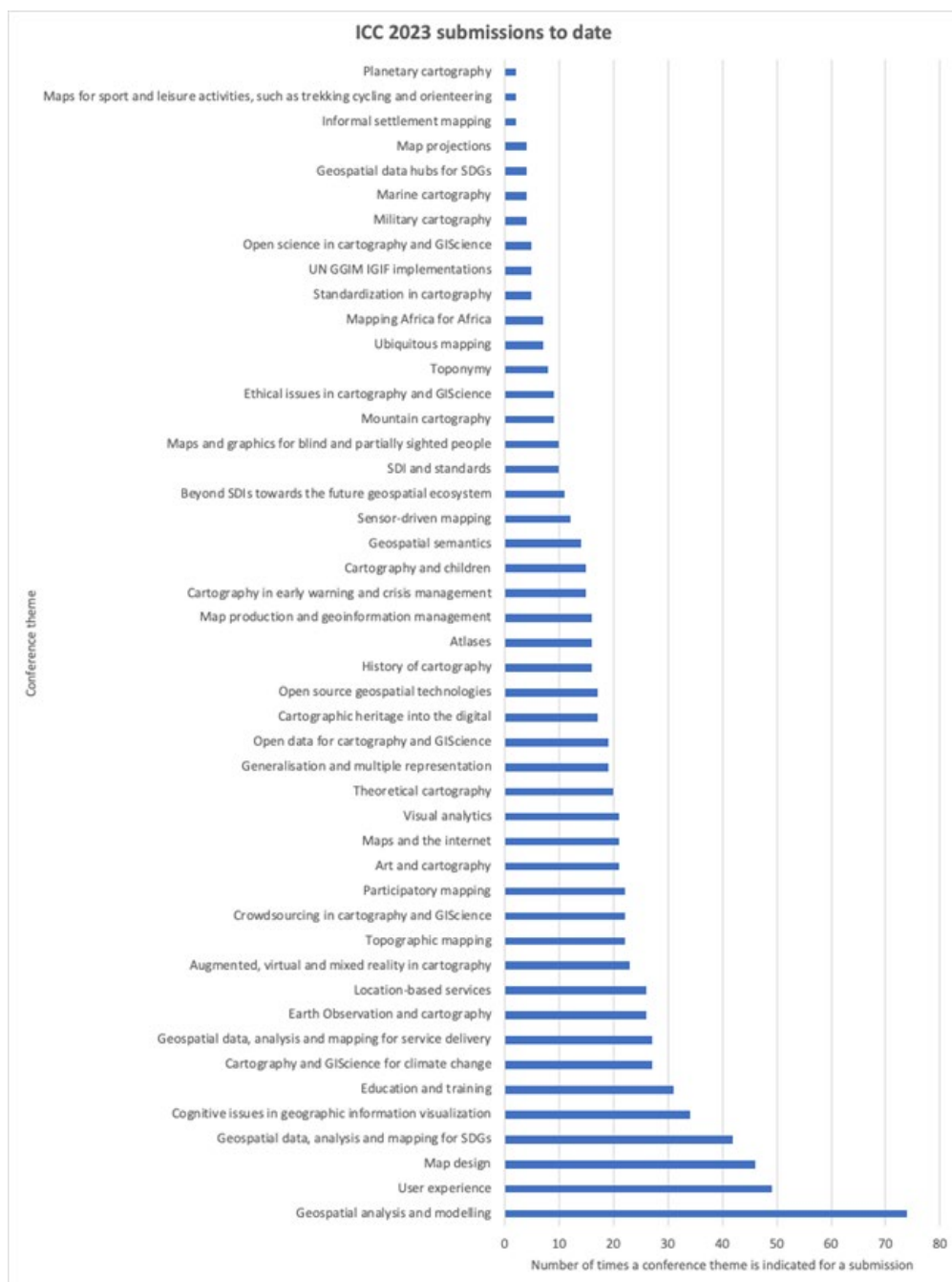
Konferenci organizuje jako obvykle místní organizační výbor vedený panem Morenou Letosou pod záštitou Mezinárodní kartografické asociace. Organizátoři se snaží průběžně informovat o stavu příprav konference, nyní zejména o počtech přihlášených příspěvků. Po ukončení jejich registrace se jich bylo již několik set. Na grafu je možné vidět i zájem o jednotlivé tematické okruhy. Je zřejmé, že nejvíce příspěvků se, podle očekávání, sešlo v okruzích prostorová analýza a modelování, uživatelské aspekty map a jejich design. Zatím sice nemáme jako výbor společnosti informaci o počtech příspěvků za naší republiky, ale podle zkušeností z posledních mezinárodních konferencí lze očekávat, že jich bude opět reprezentativní počet.

Součástí konference bude výstava profesionálních map a rovněž i výstava dětské kresby s mapovou tematikou. Naše společnost na obě výstavy zašle reprezentativní exponáty, zejména ze soutěží Mapa roku 2021 a 2022, a z národního kola soutěže dětské kresby Barbary Petchenik.

Kapské Město je nejen místem pořádání 31. mezinárodní konference, ale i velice zajímavým místem na Zemi s dominantami Stolové hory a Lviho kopce. Akce se sice koná v zimě, nicméně podle klimatických tabulek lze zde očekávat počasí podobné jako u nás na konci jara, s denními teplotami kolem 18 °C.

Na závěr bychom rádi uvedli odkaz na webovou stránku konference, kde najdete všechny potřebné informace – <https://icc2023.org/>.

Václav Talhofer, Vít Voženílek

Využijte nový benefit pro členy ČKS: Fond K

Jak bylo oznámeno ve Zpravodaji 4/2022, Výbor České kartografické společnosti ve snaze o kvalitní výzkum ve všech oblastech kartografie a zavedl nový benefit pro členy ČKS – **KONFERENCE FOND ČKS** (Fond K). Touto cestou chce ČKS podpořit své členy v jejich vědeckých a odborných aktivitách v době ekonomických problémů. Neváhejte využít Fond K pro podporu svých aktivních účastí na odborných kartografických akcích, např. Kartografickém dnu Olomouc, 25. kartografické konferenci v Plzni, ICAspring 2023 v Olomouci, Kartovýročí 2023 či 31. mezinárodní kartografické konferenci v JAR.

Pro rok 2023 schválil Výbor ČKS výši Konferenčního fondu **30.000,- Kč**. Pravidla Konferenčního fondu ČKS jsou uvedena na webu ČKS – <https://www.cartography.cz/fond-k/>.

Vít Voženílek

Kartografické projekty

– představte své aktivity členům ČKS

Jak bylo oznámeno ve Zpravodaji 4/2022, ČKS zavedla na svých webových stránkách samostatnou záložku „Projekty členů“ – <https://www.cartography.cz/projekty-clenu/>, kde mohou individuální, kolektivní i čestní členové umístit krátký popis kartografických výstupů svých projektů a odkazy na ně.

Řešíte zajímavý kartografický projekt? Chcete informovat o výsledcích svých projektů? Hledáte spolupracovníky pro své projekty? Chcete členům ČKS představit kartografické výstupy svých projektů? Zveřejněním odkazů na projektové webové stránky se všichni členové ČKS dozvědí o zajímavých a mnohdy obtížně dostupných kartografických dílech.

Zájemci o uveřejnění svých projektových výstupů, kontaktujte V. Voženíla na adrese vit.vozenilek@upol.cz.

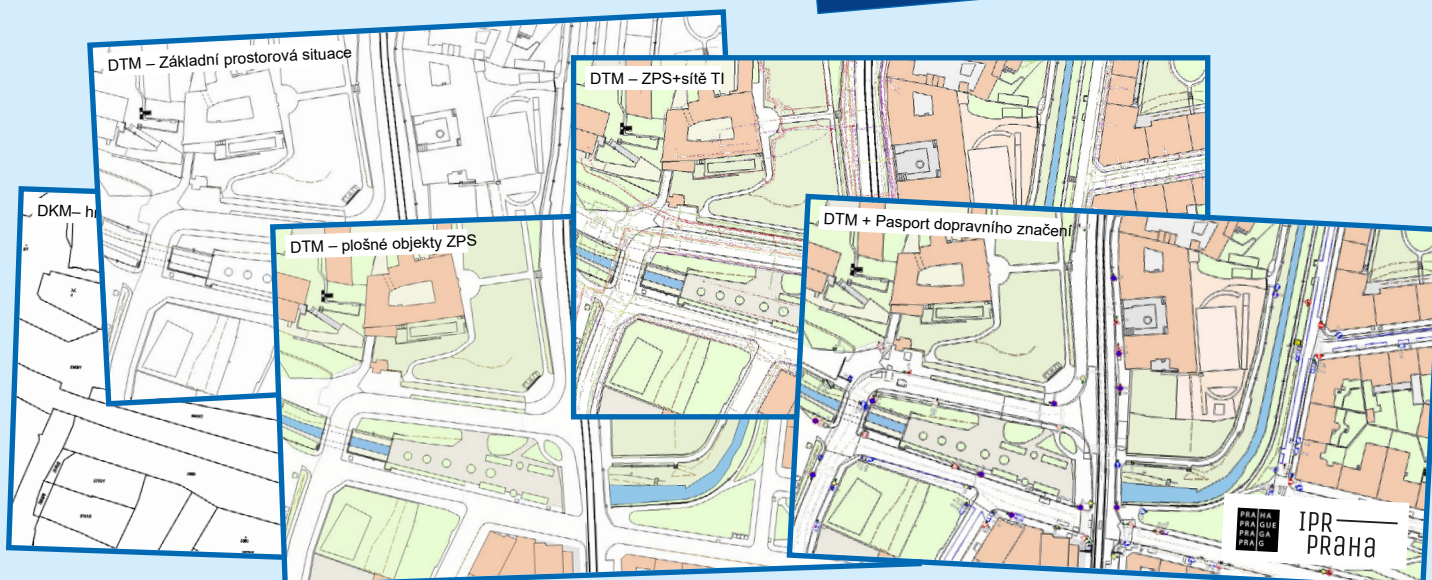
Vít Voženílek

Digitální technické mapy z pohledu správců a uživatelů

Chcete se dozvědět, jak postupuje vytváření DTM a jaký má vztah k Digitální mapě veřejné správy? Sdružení Nemoforum uspořádalo na toto téma v prosinci 2022 seminář, o který projevil zájem více než 120 (prezenčních či online) účastníků. Digitální technická mapa kraje jako nejpodrobnější digitální model povrchové situace a sítě technické a dopravní infrastruktury vzniká jako distribuovaný systém a je důležitá pro podporu agend v oblasti územního plánování, stavebního řízení, přípravy staveb (informace o sítích a ochranných pásmech) i správy majetku.

Zajímavé prezentace přednášejících se zkušenostmi z aktivního zapojení do projektu DMVS/DTM jsou dostupné na webu Nemoforma na adrese <https://www.cuzk.cz/O-resortu/Nemoforum/Akce-Nemoforma/Seminare/Seminare-Nemoforma.aspx>

Růžena Zimová

Rozhovor se Zdenkem Hoffmannem, členem ČKS

Ahoj Zdenku, loni jsi dovršil krásných 70 let. Jak se ti na začátku roku 2023 daří?

Daří se dobře, pracovně. Náročné období po všech stránkách. Vloni jsme ve vedení firmy zavedli Diumvirát (Dvojvládlí). Druhým ředitelem je Ing. Marek Kněžů. Pod heslem „Co je lepší než traktor? Dva traktory. Co je lepší než ředitel? Dva ředitelé!“

Dva traktory táhnou, jeden nestačil na zbourání budovy.

Sleduješ neustále dění v kartografii či v ČKS?

Jistě. Už na vysoké škole jsem řešil diplomovou práci v oblasti matematické kartografie. Na téma nejlepšího možného konformního kartografického zobrazení Československa s minimálním délkovým a plošným zkreslením, lepším než Křovákovo zobrazení. (Na základě Čebyševova teoremu). A to mě chytlo u srdce. Kartografie je dodnes můj koníček.

Na jaký okamžik nebo akci spojenou s ČKS rád vzpomínáš? Co tě zaujalo?

Na Růženku Zimovou. Na jedné akci, když mě lákalo do ČKS. Já nebyl nikdy v žádné organizaci a tak jsem se dotázal, co by to stálo? Prý 100 Kč na rok. Kvůli krásným očím Růženky jsem souhlasil. Podal jsem jí dvoustovku. A bylo ticho. Tak jsem se dotázal, zda jsem dobře slyšel. A Růženka mi s úsměvem sdělila, že mám předplaceno hned na 2 roky! Umí to, šikovná dívka!

A ještě jeden zajímavý moment. Když jsme se ve firmě GEPRO zabývali sledováním vozidel, tak jsme potřebovali mapové podklady. Česká republika nebyl problém, ale Evropa, kam se též občas jelo, trochu ano. Tak jsme transformovali mapu Evropy včetně Blízkého východu a severu Afriky do Křovákova konformního zobrazení a bylo hotovo. Úhly seděly, délky se vyřešily otočením kolečka na myši (zvětšení či zmenšení obrázku na obrazovce), byť délkové zkreslení např. ve Španělsku dosahovalo desítek %. Ujeté trasy a další délkové údaje se stejně počítaly z WGS souřadnic, získaných pomocí GPS systému, takže výsledky tzv. Knihy jízdy to neovlivnilo. Někteří vrcholní odborníci (radši nebudu jmenovat) nepochopili jednoduchost myšlenky a snažili se nám tento způsob dokonce zakázat. Jediný člověk, který to hned pochopil, byl

doc. Mikšovský, kterého tímto znovu chválím a vebím. Když musíme dovážet banány a pomeranče, tak je vhodné také něco do světa vyvážet, např. Křovákovo zobrazení! Zlaté české ručičky a hlavičky!

Co považuješ za významný mezník světové nebo české kartografie? Co považuješ za NEJ?

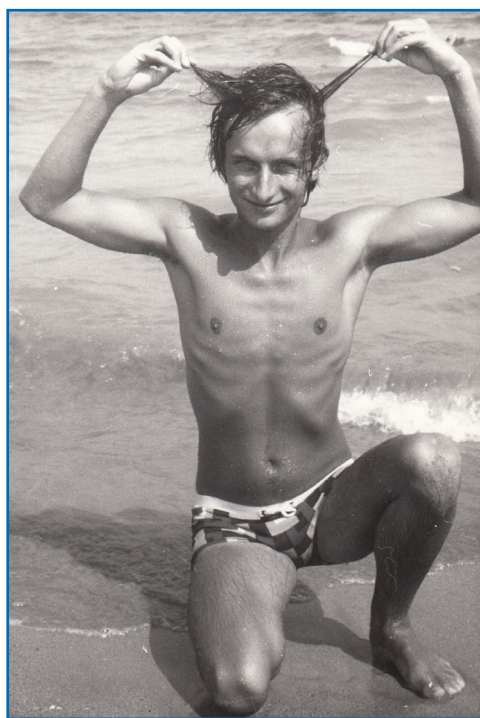
Samozřejmě digitalizaci se vším všudy. Totálně změnila přístup k problematice. Sběr dat, zpracování, uchovávání i využití dat novými metodami a v nových oblastech.

Co bys rád ČKS doporučil? Co bys v budoucnu přivítal?

Příklon do praxe. ČKS působí ve valné většině v akademické sféře.

Popřál bys něco české kartografii?

Aby se držela, sílila, kvetla. Díky chytrým mobilním telefonům a dalším zařízením dnes může kartografické produkty používat v široké míře každý uživatel.

Začínající kartograf

V polovině 90. let jsem se jako student brigádník poprvé a naposledy setkal při práci na digitální mapě města Kladna se systémem Kokeš, který se mi tenkrát hodně líbil. Byla tehdy ideální doba pro vznik ryze českého řešení? Nebo si myslíš, že by na českém trhu, kterému dnes dominují zahraniční giganti, mohl uspět někdo s vlastním řešením, které je dost nákladné, i dnes?

Firma GEPRO byla založena v r. 1991. Na trhu GIS/LIS a CAD byly v Československu k dispozici zahraniční produkty, ale pro potřeby geo-

detů žádný z nich plně nevyhovoval. Byly příliš obecné nebo velmi drahé, často platilo obojí. A tak jsme to zkusili. Bylo to složité, ale povedlo se. Dnes máme v ČR a SR tisíce instalací našich řešení. Jakmile začaly vznikat digitální mapy, tak se našli i uživatelé. Typicky města a obce. Dnes jich opečováváme v ČR celkem 1800. A máme i mnoho dalších uživatelů. Trh je dnes víceméně obsazen, takže začínat s vlastním řešením je velmi rizikové. V poslední době se některé startupy objevily, ale část z nich už i skončila. Hlavně ty nesolidní.

Obecně řečeno, vedle zahraničních dodavatelů velmi dobře dlouhodobě fungují i další čeští tvůrci, ale je třeba všech 5P.

Firma GEPRO si vede dobře i v oblasti BIM, ale to už jsme daleko od kartografie, která nikdy nebyla prvotním zájmem firmy. Byť výsledky kartografických firem hojně využíváme. Jsme stabilní firmou s historií, pro představu, v roce 2022 obrat společnosti přesáhl 40 mil. Kč.

Svou firmu GEPRO jsi zakládal před více než 30 lety. Jak vnímáš pokrok v oboru za tak dlouhou dobu? Nemíjíš stále těžší držet krok s novými technologiemi a možnostmi?

Pokrok je přirozený a velmi rychlý. Lidstvo stále něco vymyslí a je to stále náročnější. Jsem zvědav, co bude např. za 500 let!? Nicméně je vhodné se také zamyslet nad tím, co potřebuje běžný uživatel a tam ten pokrok zase není tak dramatický! Konec konců je podstatné, co si uživatel za své peníze pořídí a používá. Příklady z praxe to dokazují, ale radši je z opatrnosti nejmenuji.

ptal se Jan Ptáček

70 letý kartograf (vlevo)

Kartografie Praha se představuje KARTOGRAFIE

ČLENSKÉ
OKÉNKO

Nakladatelství nežije ve vlastní minulosti, ale velmi rádo a hrdě z ní čerpá.

Prvopočátky současné Kartografie Praha sahají do roku 1954, kdy byl na základě vládního nařízení založen Kartografický a reprodukční ústav v Praze. Od té doby sice podnik a později soukromá firma několikrát změnila název, ale nikdy neslevila z vysokých nároků na vlastní produkci. Dokazují to nejen dosud velmi oblíbené tituly, jako soubor *Poznáváme svět* nebo *Kapesní atlas světa*, ale i současná produkce, která se může pochlubit řadou ocenění, ať už od domácích nebo zahraničních kartografických společností a asociací.

Představit 70 let historie firmy, navíc v tak dynamickém oboru jako je kartografie, na ploše jedné stránky, je prakticky nemožné. Proto dovolte věnovat se přítomnosti a především budoucnosti, která je konečkonců pro každou firmu vždy tím nejdůležitějším.

Současná Kartografie, to jsou především **školní mapy a atlasy**. V této kategorii hledejte naše bestsellery. Zejména Školní atlasy světa a Česka, stejně jako Vlastivědné mapy, patří dlouhodobě k nejprodávanějším titulům nejen naší firmy, ale umísťují se i na předních místech v žebříčcích sledujících prodej veškerých knih na našem trhu. Vedle zeměpisu nesmíme zapomenout ani na historii, kterou pokrývají naše dějepisné atlasy a vysvětlují tak geografické souvislosti dějin světa.

Ve spojitosti se zaměřením na školní produkci je pro nás aktuální výzvou soulad se Strategií vzdělávací politiky ČR do roku 2030 MŠMT. Ta přinese zásadní změnu do celkového pojetí výuky na českých školách a pro nás to znamená být připraveni, nebo ještě lépe, být napřed. Někde s většími, jinde s menšími úspěchy se o to snažíme již posledních pár let. Nejviditelnějšími výsledky jsou v současnosti Žákovský atlas a Pracovní sešit k zeměpisným atlasům. Oba tituly byly v rámci projektu TAČR podrobně testovány na severočeských školách a dá se říci, že to jsou v současnosti naše asi nejlépe připravené kartografické materiály pro výuku zeměpisu. Avšak novinek, které kladou důraz na moderní, problémově orientovanou výuku a zaměřují se na hledání souvislostí v našem propojeném světě, chystáme více.

Asi nikoho nepřekvapí, že prodeje mnoha tištěných titulů v posledních letech nerostou. Komerčně se prosadit na poli on-line pro-

duktů není jednoduché, zejména v konkurenci komunitních řešení nebo takových, za kterými stojí silné finanční zázemí. My se snažíme hledat příležitosti tam, kde on-line řešení není optimální, nebo neexistuje vůbec. Patří sem například nástěnné mapy. Jednak ty tradiční, které když uděláte kvalitně, ať už z hlediska obsahu a přesnosti, tak z pohledu estetického, tak jsou velmi žádaným prvkem pro výzdobu kanceláří, škol, ale i domácností. Velmi nás také těší, když se objeví jako rekvizity ve filmech nebo v divadle. I proto jsme před pár lety rozjeli projekt **Mapisimo**, v rámci kterého nabízíme mapovou výzdobu na míru. Ať už obsahem, který někdy není striktně kartografický, nebo zpracováním a formou. Zákazník si může vybrat z velkého množství materiálů, od papíru, přes plátno, plastové desky, až po dřevo nebo plexisklo. Když říkám, že obsah není přísně kartografický, nechci tím říct, že se vydáváme mimo mapové teritorium. Konečkonců i pro Mapisimo platí, že nejúspěšnějšími produkty jsou skutečné mapy nebo jejich reprodukce, se všemi jejich náležitostmi. Máme zde ovšem segment, který s mapovým podkladem pracuje volněji, kreativněji. Mapu roku s některým z těchto titulů asi nezískáme, ale jsou zákazníci, kteří kladou větší důraz na zajímavou grafiku a mapa je pro ně jen prostředek pro její vyjádření.

Podobnou cestou se vydáváme v ilustrovaných atlasech a mapách pro nejmenší. Naše geografické a kartografické zkušenosti v nich chceme poutavou formou předat těm, kteří se se světem a jeho pestrostí teprve seznamují.

Využíváme samozřejmě i nové možnosti, které doba nabízí. Naše populární školní tituly si již delší dobu můžete pořídit i v interaktivní verzi. Navíc jsme pro školy a všechny zájemce o zeměpis spustili portál skolnimapy.cz, kde nabízíme digitální mapová data pro případnou vlastní tvorbu. Jsme partnerem firmy ESRI a jako jediná komerční firma v Česku vytváříme mapy a atlasy přímo v prostředí ArcGIS.

Kartografie sice vždy svou produkci zaměřovala na československý, respektive český trh, ale úspěšně se prosadila s vybranými tituly i v zahraničí. Licence *Kapesního atlasu světa* se prodala mnoha zahraničním nakladatelům. Školní atlas světa dodnes vychází ve slovenštině. Úspěšné bylo i anglické vydání

map z edice *Poznáváme svět*. Licenčně se mapy našeho nakladatelství nabízejí a nabízejí prakticky ve všech okolních státech, ale i daleko za jejich hranicemi. Český trh pro nás ale vždy byl a bude rozhodující.

Polistopadová konkurence je na českém kartografickém trhu velká, ale troufnu si tvrdit, že Kartografie na něm doposud velmi dobře obstála. Zejména díky tomu, že bylo mnoho kvalitního, na co bylo možno navazovat, ale také díky znalostem a zkušenostem svých zaměstnanců. Není nás již 500 jako v dobách největšího rozmachu firmy, kdy provozovala vlastní tiskárnu a falcovačku. S několikanásobně menším týmem ale pořád dokážeme dělat skvělé věci. Naši zaměstnanci jsou navíc vesměs všestranní a dokáží tvořit nejen kvalitní kartografické produkty, ale zapojit se i do jejich grafického doladění, marketingu nebo prodeje. Přesvědčte se sami. Naprostou většinu map vám dokážeme vyrobit i na míru, záleží jen na vašich požadavcích a fantazii.

Pokud vás zajímá, co děláme, jak to děláme a proč to děláme, není nic jednoduššího než se s námi spojit. Buď osobně – rádi si s vámi popovídáme na akcích ČKS – nebo na dálku. Napište nám třeba na info@kartografie.cz, podívejte se na naše weby, sledujte naše sociální síť. Všude vás rádi uvidíme.

Jan Ptáček

kartografie.cz • mapisimo.cz • skolnimapy.cz

Soutěž dětské mapy Barbary Petchenik

SOUTĚŽ

Uzávěrka probíhajícího ročníku soutěže byla prodloužena.

Cílem soutěže je zdokonalit tvůrčí vyjadřovací schopnosti dětí o světě prostřednictvím výtvarných prací s kartografickou tematikou.

Z každé země lze přihlásit do mezinárodního kola maximálně šest prací. Vybraná díla budou vystavena v rámci Mezinárodní kartografické konference v Kapském Městě v srpnu 2023.

Národní kolo soutěže pořádá Česká kartografická společnost ve spolupráci s Katedrou geografie Technické univerzity v Liberci.

Téma pro období 2021 – 2023 :

MAPA MÉHO BUDOUCÍHO SVĚTA

Výtvarné práce mohou vyhotovit až 3 autoři v případě 2 nebo 3 autorů musí všichni být ze stejné věkové kategorie: (do 6 let, 6–8 let, 9–12 let, 13 – 15 let).

Organizátory byla prodloužena uzávěrka pro zasílání obrázků do soutěže – konečný termín je **28. března 2023**.

Více informací na webových stránkách
<https://www.cartography.cz/soutez/>

V případě dotazů kontaktujte
klara.severynova.popkova@tul.cz

Klára Severýnová Popková

Oceněné kresby z minulého ročníku národní soutěže (2020-2021)

Tereza Kudrnová (1. místo, kategorie do 6 let)

Josefka Vodnárková (1. místo, kategorie 6–12 let)

Matyáš Janečka (1. místo, kategorie 9–12 let)

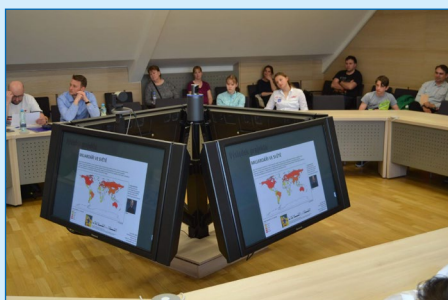

Daniela Bílá (1. místo, kategorie do 13–16 let) – výřez

Vyhlášen další ročník soutěže o nejlepší mapu při Zeměpisné olympiádě

Na konci minulého roku byl vyhlášen již 7. ročník soutěže o nejlepší mapu na geografické téma při Zeměpisné olympiádě (ZO), spoluorganizovaný ČKS.

Do soutěže se může přihlásit každý, kdo absolvuje alespoň školního kola ZO. Soutěžící do konce března odevzdají mapu, kterou pak komise zhodnotí po geografické i kartografické stránce. Autoři nejlepších odevzdaných map postoupí do finále, které se uskuteční spolu s ústředním kolem ZO, kde své mapy představí před odbornou komisí.

Soutěž se ve dvou věkových kategoriích: mladší (žáci 6. a 7. tříd) a starší (žáci 8. a 9. tříd a středoškoláci). Doplnkovou soutěží je pak cena *Map Populi*, o jejímž vítězi

rozhodnou hlasováním účastníci ústředního kola ZO a jejich pedagogický doprovod.

Soutěž představuje efektivní způsob propagace kartografie mezi nejmladší generací a i proto ČKS její vítěze pravidelně odměňuje hodnotnými cenami.

Více informací naleznete na
<https://www.zemepisnaolympiada.cz/mapova-soutez.phtml>

*Za organizátory soutěže
 Jakub Lysák*

Cesta na ArcGIS StoryMap Competition 2022

FAKULTA
STAVEBNÍ
ČVUT V PRAZE

ČLENSKÉ
OKÉNKO

Nominace od ČKS na ocenění Mapa roku 2021 a následné prvenství v kategorii *Digitální kartografické produkty a aplikace na internetu* byly impulsem představit i v zahraničí „Dantovo Peklo jako ArcGIS Story Map“, diplomovou práci obhájenou na Katedře geomatiky Fakulty stavební ČVUT v Praze.

Dílo vzniklo s cílem rekonstruovat polohu a strukturu Dantova Pekla. Jednotlivé komponenty (mapy a 3D model) byly sestaveny na základě analýzy Božské Komédie a Galileova komentáře. Společně s úryvky veršů a doprovodným textem byly poskládány do příběhové mapy, která uživatele seznamuje

s problematikou určení lokace, tvaru a členění Inferna. Literární dílo z počátku 14. století tak za pomoci moderních technologií znovu ožilo v interaktivní podobě. Po nezbytném překladu příběhové mapy a všech atributů připojených dat do angličtiny prošlo zpracované téma první zkouškou na mezinárodní konferenci Spatial Humanities v belgickém Ghentu, jejíž sekce *Spatial explorations of narratives, literary and imaginary places* pro něj byla snad ušitá na míru.

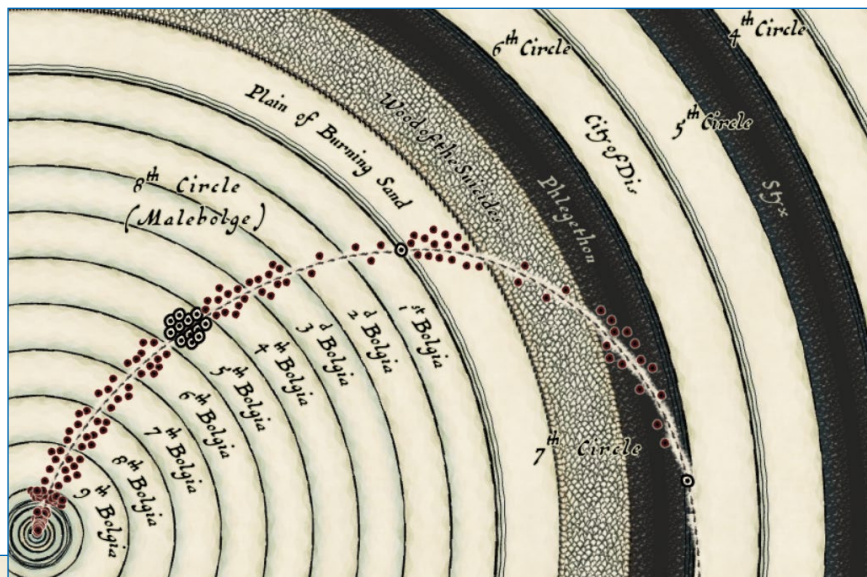
Když se na podzim loňského roku otevřela možnost přihlásit story mapu do ArcGIS StoryMaps Competition For data visualization,

uvítal jsem ji jako výzvu obstát s netradičním projektem v široké konkurenci z celého světa. V soutěži bylo vypsáno několik kategorií: *Digital humanities and popular culture, Health and safety, Humanitarian and social justice, Nature and physical science a Planning and infrastructure*. Vzhledem k novému formátu soutěže chyběly indicie, jakým způsobem bude porota, složená ze známých tváří Esri (John Nelson, Joshua Stevens a další), hodnotit. Nejen proto je mi velkou ctí, že moje story mapa získala velký ohlas a v kategorii *Digital humanities and popular culture* zvítězila.

Česká stopa v uplynulém ročníku ArcGIS StoryMap Competition byla nakonec ještě hlubší, neboť projekt *The Diverse Prague* z dílny Institutu plánování a rozvoje (IPR Praha) se stal vítězem kategorie *Planning and infrastructure* a navíc získal i jedno ze speciálních ocenění (*Most Effective Visual Language*).

Ke shlédnutí doporučuji veškeré oceněné story mapy, jejichž kolekce je přístupná prostřednictvím odkazu: <https://www.esri.com/arcgis-blog/products/arcgis-storymaps/constituent-engagement/get-inspired-by-the-2022-arcgis-storymaps-competition-winners/>

Josef Münzberger
ČVUT – Fakulta stavební

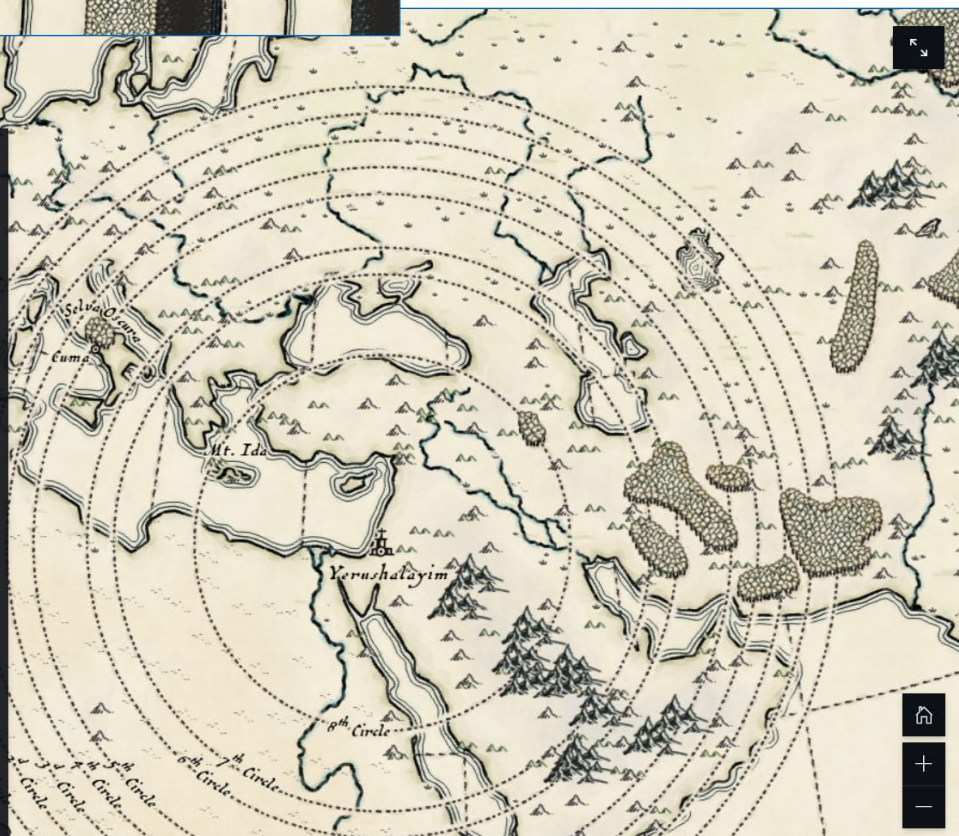
Už Slunce na obzoru vyšlo
málem,

poledník jehož vrcholným
svým bodem

přikrývá právě město
Jerusalem.

(Purgatorio II, 1–3)

K určení polohy Inferna jsou klíčové tři body na zemském povrchu. Jedná se zejména o posvátné město **Jeruzalém**, které středověká kartografie kladla symbolicky do středu mapy.

Cykloturistická mapa MORAVSKO-SLOVENSKÉ POMEZÍ

Na konci roku 2022 vydalo CBS Nakladatelství mapu pro společný přeshraniční projekt „Rozvoj sítě cyklistických cest pod Velkou Javořinou“.

Nejvyšší vrchol Bílých Karpat Velká Javořina je známým symbolem setkávání Čechů a Slováků a mapa bude sloužit ke zvýšení cykloturistické atraktivity obou stran (české i slovenské) tohoto významného místa. Mapovou část regionu v měřítku 1 : 60 000 doplněnou o cykloturistické trasy dodalo KČT, na informační straně, která popisuje 24 vybraných turistických cílů z České a Slovenské republiky, se podílely obce Stará Myjava, Poriadie a Suchá Loz.

Texty mapy jsou v češtině, slovenštině a němčině.

Interaktivní podoba mapy:
<https://www.kct-mapy.cz/interaktivni-mapy/cykloturisticka-mapa-moravsko-slovenskeho-pomezí/>

Vydalo CBS Nakladatelství s.r.o.
 nákladem 5 000 kusů

*Edita Procházková
 CBS Nakladatelství*

ČLENSKÉ
 OKÉNKO

T-MAPY informují

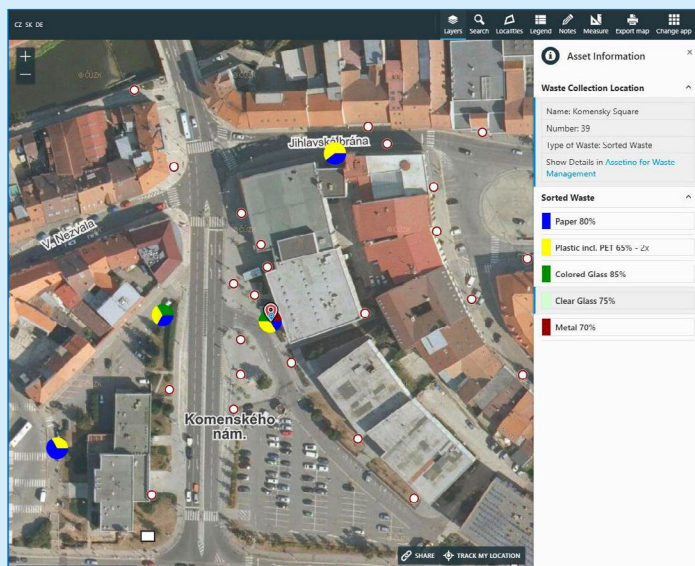

T-MAPY sdílí své know-how v projektu rozvojového fondu OSN

Challenge Fund je aktivita partnerství pro cíle udržitelného rozvoje mezi Českou republikou a Rozvojovým programem OSN. V jeho rámci bylo minulý rok zaznamenáno rekordní počet 69 přihlášek, z čehož 20 směřovalo na Bosnu a Hercegovinu. Vybrán byl jeden jediný projekt, a to společnosti T-MAPY, která poskytne datově řízený inteligentní systém pro správu odpadu pro Kanton Sarajevo v Bosně a Hercegovině.

<https://www.tmapy.cz/projekt-rozvojoveho-fondu-osn>

Martin Čapoun, T-MAPY

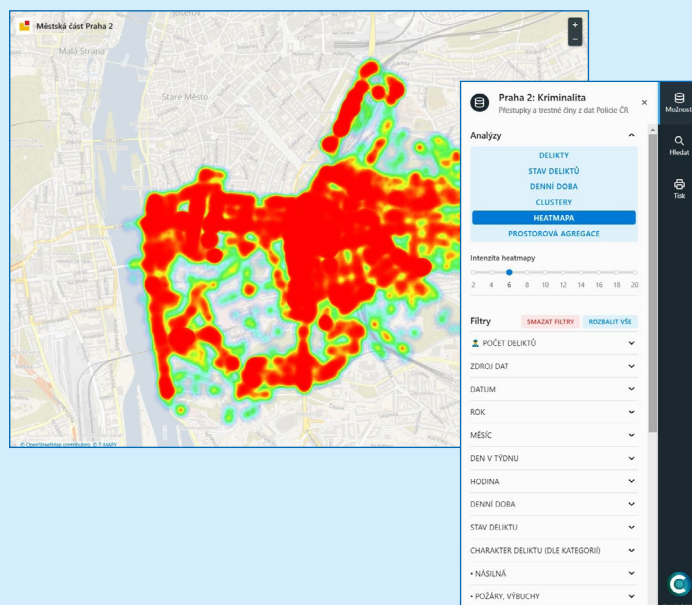

Jak pomáhá mapa pro prevenci kriminality? Praktické zkušenosti Prahy 2.

Městská část Praha 2 a oddělení prevence kriminality a krizového řízení Prahy 2 od loňského roku využívá Analytickou mapu kriminality od T-MAPY, která obsahuje podrobná data všech deliktů od Policie ČR. Jaké má Praha 2 s mapou zkušenosti? Vyplatila se investice? Jak pomáhá v praxi? O to vše se podělil v článku pro Praha.Camp správce GIS MČ Praha 2 pan Mgr. Jiří Jelínek.

<https://www.tmapy.cz/mapa-kriminality-praha-2-zkusenosti>

Martin Čapoun, T-MAPY

Plukovník v. v. Ing. Vladimír Vahala, DrSc., čestný člen ČKS

100 let od narození

Dne 12. 2. 1923 se narodil ve Starém Jičíně dlouholetý náčelník vojenské topografické služby, dále ředitel Geografického ústavu v Brně a též čestný člen České kartografické společnosti, plk. Ing. Vladimír Vahala, DrSc.

Vladimír Vahala projevoval od mládí výjimečné nadání pro matematické výpočty, které ho zákonitě přivedlo k oboru zeměměřičství. Po vystudování reálného gymnázia nastoupil jako počtář do triangulační kanceláře ministerstva financí. Po její reorganizaci byl propuštěn a po krátké nezaměstnanosti nastoupil v roce 1942 v době okupace jako počtář do Zeměměřického úřadu Čechy a Morava. V letech 1943–1945 absolvoval třísemestrální kurz zeměměřičství.

Po osvobození pracoval jako příslušník hraničního oddělení, později v pozemkových úpravách, a to až do roku 1947, kdy nastoupil vojenskou základní službu. Během ní absolvoval školu důstojníků v záloze těžkých zbraní. V roce 1949 byl přijat jako podporučík do Vojenského zeměpisného ústavu v Praze, kde se ve funkci geodeta druhé třídy účastnil do roku 1950 triangulačních prací. V letech 1950–1951 studoval geodetickou školu v Banské Bystrici. Po absolutoriu působil jako geodet první třídy a náčelník oddělení evidence geodetických podkladů v nově vytvořeném Vojenském topografickém ústavu (VTOÚ) v Dobrušce.

Další vzdělání zeměměřické povahy získal v období 1953–58 na Vojenské technické akademii v Brně (VTA), které ukončil jako jeden z nejlepších studentů v historii školy, se zápisem na desku cti VTA. Po ukončení studia zastával až do roku 1960 funkci zástupce náčelníka topografického odboru VTOÚ.

V roce 1960 byl převelen k topografickému oddělení Generálního štábu (GŠ), zprvu jako starší důstojník–náčelník skupiny organizační a plánovací. O rok později byl jmenován zástupcem náčelníka topografického oddělení GŠ. V období let 1963–1964 absolvoval zahraniční postgraduální studium. Po odchodu generála Klímy do zálohy byl od roku 1969 do 30. 6. 1978 náčelníkem topografického oddělení Generálního štábu – náčelníkem topografické služby (TS) Československé lidové armády (ČSLA).

Dnem 1. 7. 1978 odešel, ve svých 55 letech, na vlastní žádost do zálohy a stal se ředitelem Geografického ústavu Československé akademie věd, který řídil do 1. 3. 1987.

Plukovník v. v. Ing. Vladimír Vahala, DrSc., byl pro své spolupracovníky a podřízené příkladem svojí cílevědomostí, houževnatostí, pracovitostí

a také náročností k sobě samému. Za pozornost stojí vědecký růst jubilanta. V roce 1971 obhájil kandidátskou práci a získal titul CSc. V roce 1981 získal po obhajobě doktorské disertační práce nejvyšší vědeckou hodnost doktora věd – DrSc. Součástí jeho vědecké práce byly četné publikace v odborném tisku a přednášková činnost na katedře geodézie a kartografie Vojenské akademie Antonína Zápotockého v Brně (VAAZ, dnes Univerzita obrany, katedra vojenské geografie a meteorologie). Jako náčelník TS, všestranně prosazoval a podporoval výzkum, zavádění nové techniky a technologií. Z jeho podnětu bylo zřízeno samostatné výzkumné zařízení TS – Výzkumné středisko 090.

Cílevědomě prosazoval orientaci na využití výpočetní techniky a automatizace ve všech oborech působnosti služby. Široký byl rozsah jeho úsilí a měl zásluhu na dosažených výsledcích, které byly v převážné míře úspěšné a posunující vědeckotechnickou úroveň TS významně vpřed. V geodézii a geofyzice kromě řešení problémů globální a družicové geodézie to bylo zavedení elektronických dálkoměrů a prostředků gyroorientace. Měl velkou zásluhu na vzniku i výstavbě základny kosmické triangulace a seismické stanice na Polomu, která sloužila a dosud slouží kromě tradiční seismologie i pro sledování pozemních a podzemních zkoušek jaderných zbraní.

V kartografii vedle racionalizace rutinních prací prosadil státní úkol „Automatizovaný kartografický systém DIGIKART“, jenž byl ve své době jedním z prvních systémů automatizované tvorby map. Jako náčelník TS byl příkladem a také všestranně podporoval zvyšování odborné i jazykové kvalifikace příslušníků služby. Svědčí o tom, mimo jiné, i počet příslušníků, kteří získali hodnosti

kandidátů a doktorů věd, mnozí se stali docenty a profesory ve svých oborech.

Ing. Vladimír Vahala, DrSc., se jako představitel TS účastnil řady mezinárodních jednání v rámci tehdejší vojenskopolitické koalice.

Byl členem vědeckotechnické rady ministra obrany a členem komise pro udělování státních cen. Dále byl i členem Vědeckého kolegia geologie, geografie a hornictví ČSAV a celé řady dalších vědeckých orgánů a komisí.

V oboru kartografie se, kromě svého podílu na zahájení rozvoje digitální kartografie v tehdejší Československu, významně zapsal i jako předseda redakční rady Vojenského zeměpisného atlasu vydaného v roce 1975, které je světově uznávaným komplexním kartografickým dílem. Je ale i spoluautorem řady kartografických děl, například i Atlasu obyvatelstva ČSSR z roku 1986.

Současně je vhodné zmínit širokou řadu příslušníků vojenské topografické služby, též v té době zapojených do automatizace kartografické tvorby a spojených s VTOÚ Dobruška, kteří pod vedením plk. Vahaly, dosáhli významných postů v armádě i v civilních institucích. Jmenujme např. plk. v. v. prof. Ing. Václava Talhofera, CSc. – dlouholetého vedoucího katedry vojenské geografie a meteorologie na Univerzitě obrany a současněho prezidenta České kartografické společnosti, plk. v. v. doc. Ing. Dalibora Moravce, DrSc. – bývalého vedoucího katedry kartografie a informatiky na Přírodovědecké fakultě UK v Praze a rovněž Ing. Karla Raděje, CSc. – dlouholetého náčelníka Topografické služby AČR a ředitele VÚGTK Zdiby.

Z civilních vysokých škol dlouhodobě spolupracoval se jmenovaným i s armádou (VS 090) jako vývojář software a systémový analytik i prof. Ing. Bohuslav Veverka, DrSc., později dlouholetý vedoucí katedry mapování a kartografie a proděkan Fakulty stavební ČVUT v Praze.

V osobě Vladimíra Vahaly odešel dne 18. 11. 2016 mimořádně zapálený a vynikající odborník z oblasti zavádění automatizace kartografické tvorby ve vojenské i civilní oblasti. I když dnes používáme jinou techniku i postupy, výzkumné i realizační aktivity jmenovaného sehrály svoji významnou historickou roli. Nelze ani zapomenout sice náročné, ale současně velmi korektní a přátelské jednání a vystupování se svými spolupracovníky jak z vojenské, tak i civilní oblasti. Vladimír Vahala se nejen dožil vysokého věku, ale rovněž se zasloužil o vědecký pokrok v oblasti zeměměřičství. Jeho památka si zaslouží stálou vzpomínku a úctu.

prof. Ing. Marian Rybanský, CSc.

ICA Spring Olomouc 2023

Nenechte si ujít jedinečnou akci v Česku.

Mezinárodní kartografická společnost (ICA) icaci.org, Česká kartografická společnost cartography.cz a Katedra geoinformatiky Univerzity Palackého v Olomouci geoinformatics.upol.cz zve všechny členy ČKS na jedinečnou mezinárodní kartografickou událost **ICA Spring Olomouc 2023** icaspring2023.upol.cz/ s podtitulem **ATLASES: DESIGN AND USE**.

Sympozium se uskuteční 3.-5. dubna 2023 na Univerzitě Palackého v Olomouci a nabídne kvalitní a zajímavý program. Sympozium bude hostit **zasedání expertů hned tří ICA komisí** icaci.org/commissions/: **Commission on Atlases, Map Design a User Experience**, čemuž bude odpovídat i zaměření odborných příspěvků. Budete mít možnost prezentovat své expertní znalosti, názory či výzkumy se špičkovými kartografy, geoinformatiky, designéry a dalšími experty z oboru. Prezident, sekretář i vice-prezidenti ICA se sympozia zúčastní bezprostředně po svém zasedání v Olomouci 1. až 2. dubna 2023.

Program nabídne kromě **odborných prezentací a otevřených diskusí** neformální aktivity, například **hospodský Karto-kvíz, varhanní koncert či unikátní atlasovou výstavu**.

Zaregistrujte se hned na stránkách www.icaspring2023.upol.cz a do 10. února 2023 přihlaste i svůj příspěvek.

Vít Voženílek

Fotovzpomínky na ICAspring Olomouc 2018

Vyšlo (nejen) pro kartografy

Geodetický a kartografický obzor 12/2022

BUCHLOVSKÝ, M.: Ústřední archiv zeměměřictví a katastru: Pohled zpět, současnost i vize dalšího vývoje

https://egako.eu/wp-content/uploads/2022/12/buchlovsky_2022_12.pdf

Geodetický a kartografický obzor 1/2023

KRATOCHVÍL, R.–NOSEK, J.–VOLAŘÍK, T.–MACHOTKA, R.: Model lokálního kvazigeoidu v oblasti Dolní Moravy vypočtený astro-geodetickou nivelací

https://egako.eu/wp-content/uploads/2023/01/kratochvil_aj_2023_01.pdf

The Cartographic Journal, Volume 59, Issue 3 (2022)

Manuel Morato-Moreno & José-María Gentil-Baldrich

The Map of the Coatzacoalcas River (1580): The First Cartography of the Isthmus of Tehuantepec

Chaode Yan, Xiao Liu, Muhammad Waseem Boota & Ziwei Pan

A Comparison of Machine Learning Methods Applied to the Automated Selection of River Networks

Duncan Cameron & Krisztián Kerkovits

A New Map of the World's Hydrosphere

Mingguang Wu & Lige Qiao

Designing Metaphorical Multivariate Symbols to Optimize Dockless Bike Sharing

Jakub Wabiński, Albina Mościcka & Guillaume Touya

Guidelines for Standardizing the Design of Tactile Maps: A Review of Research and Best Practice

Kartografické listy, 2022, 30 (2)

KYSEL, P., HUDECOVÁ, L. (2022).

Výmera nehnuteľnosti a určitost právnych úkonov. Kartografické listy, 30 (2), 63-77

abstrakt: <https://gis.fns.uniba.sk/kartografickelisty/index.php?p=1&l=sk&c=30&u=&abstrakt=5>

Cartography and Geographic Information Science, Volume 49, Issue 6 (2022)

Gene Trantham & Patrick Kennelly

Terrain representation using orientation <https://www.tandfonline.com/doi/abs/10.1080/15230406.2022.2035256?journalCode=tcag20>

Christos Kastrisios & Colin Ware

Textures for coding bathymetric data quality sectors on electronic navigational chart displays: design and evaluation

<https://www.tandfonline.com/doi/full/10.1080/15230406.2022.2059572>

Samuel Dunesme, Hervé Piégay & Sébastien Mustière

Automatic vectorization of fluvial corridor features on historical maps to assess riverscape changes

<https://www.tandfonline.com/doi/abs/10.1080/15230406.2022.2091661?journalCode=tcag20>

Jingyu Jiang, Xi Wang, Tianyu Liu, Zidong Fang, Tao Pei, Ci Song & Peijun Du

Topological relationship model for geographical flows

<https://www.tandfonline.com/doi/abs/10.1080/15230406.2022.2104377?journalCode=tcag20>

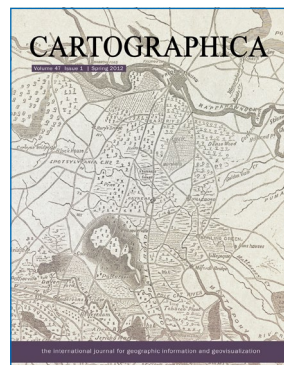
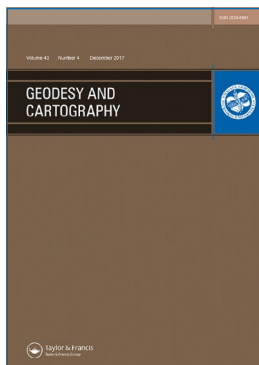
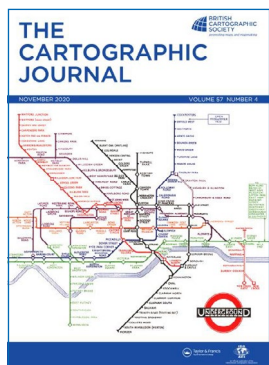
Jakub Wabiński, Guillaume Touya & Albina Mościcka

Semi-automatic development of thematic tactile maps <https://www.tandfonline.com/doi/full/10.1080/15230406.2022.2105747>

Další zdroje informací

 The Cartographic Journal Geodesy and Cartography Geocarto International Journal of Maps Cartographica CartoGIS

Vít Voženílek

JUBILANTI ČKS – ROK 2023

50 let

doc. Ing. Tomáš BAYER, Ph.D.
RNDr. Luboš BĚLKA, Ph.D.
Ing. Lukáš BRODSKÝ, Ph.D.

55 let

Petr MACH

60 let

RNDr. Jana PRESSOVÁ
Ing. Petr SOUKUP, Ph.D.

65 let

Ing. Karel BRÁZDIL, CSc.
Ing. Libor LAŽA
prof. Ing. Marian RYBANSKÝ, CSc.

70 let

prof. Ing. Václav TALHOFFER, CSc.,
prezident ČKS

90 let

Ing. Jiří ROHLÍK, *čestný člen ČKS*

Čestní členové ČKS oslaví

71 let prof. PhDr. Eva SEMOTANOVÁ, DrSc.
72 let RNDr. Ladislav PLÁNKA, CSc.
74 let prof. RNDr. Milan KONEČNÝ, CSc.
79 let Ing. Petr BUCHAR, CSc.
87 let doc. Ing. Jiří ŠÍMA, CSc.
91 let prof. Ing. František MIKLOŠÍK, DrSc.
91 let doc. Ing. Miroslav MIKŠOVSKÝ, CSc.
97 let prof. Ing. Erhart SRNKA, DrSc.

Srdečně

blahopřejeme!

CHYBÍ VÁM TU NĚJAKÁ ZPRÁVA?

Pokud pořádáte akci se zaměřením na kartografii, geoinformatiku a příbuzné obory, dejte nám o ní vědět.

Rádi uveřejníme pozvánku i s podrobnějšími informacemi.

Stačí poslat informaci na e-mail vít.vozenilek@upol.cz.

Děkujeme!

Mohlo by vás zaujmout...

Publikaci **Nástin vývoje vesnických půdorysů a plužin v Čechách – K výpovědní schopnosti map stabilního katastru** vydala koncem minulého roku Společnost pro obnovu vesnice a malého města (SOVAMM), s podporou Ministerstva kultury ČR. Autorem je prof. Jiří Škabrada (1946), architekt a vysokoškolský pedagog, specialista na lidovou architekturu, dlouhodobě aktivní v oboru památkové péče, výzkumu historických stavebních konstrukcí a typologii staveb i sídel.

Anotace: Kniha vyplňuje výraznou mezeru v poznávání důležité součásti našeho památkového fondu – vesnické architektury a jejího urbanistického uspořádání jako součásti historické kulturní krajiny. Autor se snaží o nový pohled na mechanismus vývoje vesnických půdorysů a plužin, včetně odhalování měř a modulů při pravidelném vytyčování v novověku i ve středověku. Půdorysy vesnic a jejich plužiny jsou přitom chápány jako celek, jehož jednotlivé složky se mohly v čase proměňovat. Jako podklad se využívají zejména mapy stabilního katastru, což současně znamená další rozšíření poznávání informací, obsažených v tomto unikátním archíválním fondu. Práce má (jak je u autora obvyklé) učebnicový charakter, protože se předpokládá i její využití jako vysokoškolského učebního textu.

Ukázka z knihy k prolistování či stažení je dostupná na webu SOVAMM <https://www.sovamm.cz/wordpress/nastin-vyvoje-vesnickych-pudorysu-a-pluzin-v-cechach/>, stejně jako možnost knihu objednat za výrazně příznivější cenu (690 Kč) než v knihkupectvích (i přes 1000 Kč).

Informativní článek o semináři ČKS ke **Kartovýročí 2022 a tématu digitální kartografie** vyšel v časopise **Geodetický a kartografický obzor**, č.2/2023 <https://egako.eu/cs/o-casopise/>.

Růžena Zimová

Katedra geoinformatiky Univerzity Palackého v Olomouci pořádá v roce 2023 dvě speciální kartografické akce pro studenty z celého světa:

Jarní online školu International Spring School on Visualization (ISSonVis 2023)

téma **Maps & Warfare & News coverage**, 3.-5. května 2023

více informací a registrace na <https://www.geoinformatics.upol.cz/en/iss>

Letní školu GeoSpatial Summer School (G3S 2023)

téma **GIScience & Gamification**, místo konání: Olomouc, 26.-30. června 2023, web i registrace budou brzy zveřejněny na <http://gissummer.upol.cz/>

V případě dotazů kontaktujte vít.vozenilek@upol.cz.

Vít Vozenílek

INFORMACE DO ZPRAVODAJE ČKS

Máte zajímavé zprávy z oboru, které by měly mít své místo ve Zpravodaji ČKS? Kontaktujte, prosím, členy redakce na níže uvedených adresách a domluvte se na požadovaném rozsahu a formě. Rádi uveřejníme pozvánky, reportáže z proběhlých akcí, informace o zajímavém dění v oboru a informace o členech a aktivitách ČKS.

Redakční rada

prof. Ing. Václav Talhofer, CSc. (vaclav.talhofer@unob.cz) *odpovědný redaktor*,
Mgr. Jan Ptáček (ptacek@kartografie.cz) *výkonný redaktor*,
prof. RNDr. Vít Vozenílek, CSc. (vít.vozenilek@upol.cz), Ing. Růžena Zimová, Ph.D. (zimova@fsv.cvut.cz),
prof. Ing. Jiří Cajthaml, Ph.D., doc. Ing. et Mgr. Otakar Čerba, Ph.D., Ing. Přemysl Jindrák,
Mgr. Bc. Zdeněk Stachoň, Ph.D., RNDr. Alena Vondráková, Ph.D., LL.M.

Mgr. Jan Kotyza (kotyza@kartografie.cz) *technický redaktor*

Fotografie a obrázky

Zdenek Hoffmann, Archiv autorů

ISSN 2571-4708 (print), ISSN 2571-4716 (online)